

❖ علت یابی حریق:

چگونگی بررسی حریقهای جنگل ، کوهستان و محوطه‌های باز:

بعد از بررسی پیرامون کانون حریق و یافتن آن، برای بررسی علت حریق باید فاکتورهایی که در ایجاد حریق در اینگونه مناطق مؤثر است، از قبیل؛ درجه حرارت محیط، میزان رطوبت گیاهان، تردد افراد در منطقه، دقیقاً بررسی شود.

الف - درجه حرارت محیط

درجه حرارت محیط با توجه به زمان وقوع حریق کمک مؤثری است، زیرا در صورتیکه حریق در شب و یا در زمانی که درجه حرارت محیط کم می‌باشد بوقوع بپیوندد با توجه به فاکتورهای گفته شده علت حریق از ناحیه خود بخود سوزی منتفی است و اگر حریق در روز و ساعتی که درجه حرارت محیط بالاست بوقوع بپیوندد با در نظر گرفتن فاکتورهای دیگر و نیز رد علت حریق از ناحیه‌های دیگر علت حریق را بررسی می‌کنیم البته در پاره ای از موارد یک شیشه عینک یا آئینه مقعر یا قطعه شیشه‌ای که بتواند نقش عدسی را بازی کند، می‌تواند علت حریق را توجیه نماید باید توجه داشت که پیدا شدن این اشیاء در کانون مؤثر است.

ب - میزان رطوبت گیاهان

همواره باید میزان رطوبت گیاهان را در اینگونه حریق‌ها در نظر داشت، زیرا عواملی مانند برفهای باریده شده و مدت زمان خشکسالی محل، ورزش بادهای گرم، نوع گیاهان در محل عامل مؤثر در اینگونه حریقها می‌باشد. لازم به ذکر است هر چه رطوبت کمتر باشد، امکان وقوع حریق بیشتر است.

- تردد افراد در منطقه

باید در اینگونه حریقها کانون حریق را از نظر تردد افراد دقیقاً بررسی کرد، زیرا بارها دیده شده که افرادی از جامعه جهت گذراندن اوقات فراغت خود به طبیعت روی آورده و جهت پخت و پز و اجاقهایی روشن می‌کنند که بدون اطفاء کامل آن محل را ترک کرده و ذرات آتش باعث آتش‌سوزی می‌شوند و یا افراد سیگاری با انداختن ته سیگار روشن بر روی علفهای خشک باعث وقوع حریق می‌شوند.

-ته سیگار

در پاره‌ای آتش سوزیها علت حریق انداختن ته سیگار روشن می‌باشد، البته باید در نظرات داشت حریقهای ایجاد شده توسط ته سیگار باید محیط دارای شرایط مطلوبی باشد با اینکه در پاره‌ای از موارد یک ته سیگار روشن می‌تواند تا ۹۰۰ درجه سانتی‌گراد حرارت تولید نماید، اما عمر کوتاهی دارد و نمی‌تواند در فاصله زمانی طولانی این درجه حرارت دوام داشته باشد، بنابراین حریقهای ناشی از ته سیگار برای اشتعال احتیاج به زمان نسبتاً طولانی دارد، مثلاً اگر فیتیله یا سیگار روشن داخل نفت بیفتد آن را مشتعل نخواهد نمود زیرا نقطه اشتعال نفت و درجه حرارت لازم جهت تولید بخارات قابل اشتعال آن بالا و عمر ته سیگار کوتاه است، اما بنزین در درجه حرارت، صفر هم با شعله یا جرقه مشتعل می‌گردد، انداختن ته سیگار روشن در شرایطی خاص مانند زمانیکه بنزین در گردش باشد و با بدنه ظرف دارای بار الکتریکی شود یعنی بدنه ظرف محتوی آن منفی و مایع بنزین دارای الکتریسیته مثبت شود در اثر تخلیه بار الکتریکی که گاهی می‌تواند پرتاب یک ته سیگار روشن در آن بوده، خطرناک باشد و آنرا مشتعل سازد.

با توجه به اینکه اگر ته سیگار روشن روی مواد قابل اشتعال بیفتد، حرارت آن به اطراف پخش می‌شود و نیز همینطور که قبلاً گفته شد عمر آن کوتاه است، فاکتورهای زیر را در رابطه با بررسی علت حریق از ناحیه ته سیگار در نظر می‌گیریم:

الف - طرز افتادن ته سیگار بر روی مواد قابل اشتعال

در صورتیکه ته سیگار روی سطح ماده بیفتد انتقال حرارت به مراتب بیشتر از زمانی است که در مجاور آن بیفتد.

ب - نقطه اشتعال ماده قابل اشتعال و نیز استعداد ماده از نظر ایجاد کندسوزی را نیز باید در نظر داشت مواردی از قبیل پنبه ، پشم ، کاغذ، پارچه ، خورده‌های چوپ و غیره می‌توانند ایجاد کندسوزی نمایند، اما موادی از قبیل P.V.C در اثر حرارت ناشی از ته سیگار روشن به هیچ وجه مشتعل نمی‌گردند.

ج - در نظر گرفتن نقطه اشتعال ماده نیز در رابطه با حرارت تولید شده توسط ته سیگار و مدت دوام آن ، شرایط محیط از نظرمیزان جریان باد، مدت زمان تولید شعله و آتش‌سوزی نیز فاکتورهای مؤثری هستند، مخصوصاً شرایط فیزیکی محل از نظر امکان تردد افراد سیگاری. اما همواره بهترین روشی که مورد نیاز می باشد؛ آزمایش نمونه مواد سوخته شده در اثر ته سیگار روشن در شرایط یکسان با محیط زمان وقوع حریق است. تذکر: در مکانهای بسته یا باز علائم کندسوزی در حریقهای ته سیگار روشن، حتماً باید وجود داشته باشد.

